

Nieuwsbrief KOG

nummer 27 | voorjaar 2026

Massaclaimjeugdzorg.nl Update

In de vorige twee nieuwsbrieven zijn we nader ingegaan op de twee doelstellingen van de massaclaim (t.w. het bewerkstelligen van een schadevergoeding en het afdwingen van verbeteringen in de jeugdzorg), de reden voor de betaling van € 1,00 om deelnemer te worden, de problematiek van het ontbreken van stabiele (meerderheids-) kabinetten en de gesprekken met de besturen van de Ketenpartners. In deze nieuwsbrief zullen we kort de twee grootste problemen van de massaclaim belichten, en de nieuwe (tijdelijke) strategie uit de doeken doen.

Landelijke Organisatie
KINDEREN - OUDERS - GROOTOUDERS

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders is een stichting door en voor gewone ouders en grootouders in contact met jeugdzorg. Ouders weten soms niet wat zij kunnen verwachten en hoe zij zich moeten opstellen. KOG wil deze ouders ondersteunen en adviseren. Daarvoor is er de website www.stichtingkog.info en de mogelijkheid met de contactpersonen te bellen of te mailen. De contactpersonen zijn geen advocaat, maar zij adviseren vanuit hun kennis van de praktijk van jeugdzorg. Vereniging KOG, opgericht in 1990, is in 2003 omgezet in stichting KOG. Alice Jansen, voorzitter, alicejansen@planet.nl 030 2 93 10 56 Petrarcalaan 7, 3533 CP Utrecht Truus Barendse, secretaris, kog@upcemail.nl www.stichtingkog.info ISSN 2215-0544

In 2023 heeft het advocatenkantoor BarentsKrans geconcludeerd, dat de door ons voorgestelde massaclaim zich leent voor een collectieve actie onder de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (WAMCA) jegens (i) de Nederlandse Staat, (ii) de Raad voor de Kinderbescherming (als orgaan van de Staat), (iii) de Gecertificeerde Instellingen en (iv) Veilig Thuis. Echter, deze wet is pas op 1 januari 2020 in werking getreden en bevat een aantal nieuwe begrippen. Dit laatste betekent o.a. dat er nog geen vaste jurisprudentie bestaat met betrekking tot de definiëring en afbakening van deze begrippen. Als gevolg van deze onzekerheid zijn er tot op de dag van vandaag weliswaar diverse procedures gestart, maar nog geen enkele succesvol afgerond (zelfs niet middels een schikking). Beide omstandigheden (gebrek aan vaststaande begrippen en het ontbreken van succesvolle procedures) zorgen ervoor dat mogelijke financiers zéér terughoudend zijn met het financieren van massaclaims. Hierdoor is het ook voor ons thans niet mogelijk om 3-5 miljoen op tafel te leggen om de procedure te starten.

Om desalniettemin vooruitgang te boeken, zijn we in zee gegaan met een tweede advocatenkantoor (in Amsterdam), dat een aantal individuele ouders/jongeren zal ondersteunen om op een andere route schadevergoeding af te dwingen. Indien ouders na 2018 een OTS, een UHP en/of een gezagsbeëindigende maatregel hebben gekregen zonder dat adequaat feitenonderzoek heeft plaatsgevonden, dan kunnen ouders zich melden bij agroenen@gmail.com. Hierover zullen we in de volgende nieuwsbrief nader berichten.

De Herwaarderingsagenda en het Toekomstscenario

In de vorige nieuwsbrief hebben we ook al aangegeven, dat de gesprekken over het Toekomstscenario stroef verlopen, en dat de stem van ouders en jongeren nauwelijks wordt meegenomen. Op 13 februari 2026 heeft het Ministerie van VWS een concept Wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet gepubliceerd. Belanghebbenden konden tot en met 13 april via een internetconsultatie procedure op dit wetsvoorstel reageren. Het wetsvoorstel wordt echter gedreven door het besef, dat te veel jongeren jeugdhulp krijgen, en dat het te duur wordt. DUS wil men de instroom gaan beperken, door de wijkteams van gemeenten de bevoegdheden te geven, om te bepalen wie, wanneer en welke vorm van jeugdhulp krijgt. De Tweede Kamer begrijpt echter, dat "beleidsvrijheid" bij gemeenten zal leiden tot rechtsongelijkheid voor burgers. Zo zullen jongeren in rijkere gemeenten sneller en betere jeugdhulp krijgen dan jongeren in arme gemeenten. De Tweede Kamer pretendeert

Op scherm of op papier?

Op 26 december is er brand uitgebroken bij de secretaris, Truus Barendse. Daarbij is vrijwel alles van het secretariaat verloren gegaan. Daarom, en omdat versturen erg duur is, plaatsen wij deze nieuwsbrief alleen op de website. Als u toch erg gehecht bent aan papier, laat het ons dan weten en vermeld uw VOLLEDIGE adres. Als er naar ons gevoel genoeg reacties zijn, wordt de volgende nieuwsbrief weer van papier.

deze rechtsongelijkheid te beperken door bepaalde kaders te scheppen. Niet alleen zijn de keuzes die de Tweede Kamer hierbij maakt onlogisch, men weigert koppig om de echte problemen binnen de jeugdzorg aan te pakken, t.w. de decentralisatie, de weigering door de Ketenpartners om adequaat feitenonderzoek te verrichten, het verdienmodel van de Ketenpartners en het totale gebrek aan rechtsbescherming van ouders en jongeren. Voorafgaande aan dit wetsvoorstel hebben de ministeries, de VNG en de Ketenpartners o.a. de volgende afspraken, overeenkomsten en convenanten gesloten met "cliëntvertegenwoordigers":

"in de Hervormingsagenda Jeugd, ... Wegwijzer gemeenten: bouwen aan een pedagogische basis, ... het Gezond en Actief Leven Akkoord (hierna: GALA), ... de afspraken uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (hierna: AZWA), ... het Integraal Zorgakkoord (IZA), ... de afspraken gemaakt in het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO), ... het advies 'Kinderen uit →

de knel' van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, ... en 'Groeipijn' van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, ... het Wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (hierna: Wams), ... het richtinggevend kader "toegang, lokale teams en integrale dienstverlening"*, ... Het convenant stevige lokale teams**, ... De ontwikkeling en actualisatie van nieuwe en bestaande kwaliteitskaders en richtlijnen van beroepsverenigingen en jeugdhulpaanbieders, ... een Zienswijze breed kijken, breed handelen, ... Leidraad voor samenwerking tussen gemeenten en huisartsen, ... en in het najaar van 2025 aanvullende bestuurlijke afspraken tussen de Landelijke Huisartsen Vereniging (hierna: LHV), Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland (hierna: AJN), VNG en VWS om de samen-

werking rondom jeugdhulp te verbeteren***"

ECHTER: meer dan 430 organisaties en individuen hebben gereageerd op de internet consultatie procedure. Een hele kleine minderheid (minder dan 5%) was overheersend positief. De overgrote meerderheid had (zeer) zware kritiek. Dit wetsvoorstel kon alleen maar tot stand komen, doordat vertegenwoordigers van ouders en jongeren buiten alle voorbesprekingen zijn gehouden. De reacties zijn te vinden op <https://www.internetconsultatie.nl/reikwijdtejeugdwet/b1>

Via deze link vindt u het nieuwsbericht d.d. 7 mei van het Toekomstscenario: <https://www.voordejeugdenhetgezin.nl/actueel/nieuws/2026/05/07/stand-van-zaken-toekomstscenario-kind-->

en-gezinsbescherming-7-mei-2026

Daarin staat vnl:

"Naar aanleiding van meerdere bestuurlijke werksessies is er hard gewerkt aan een Veranderstrategie (versie 0.9) met concrete acties waarmee we het verschil willen maken voor de kinderen en volwassenen, én de professionals, waar we het voor doen. Deze Veranderstrategie is tijdens een bestuurlijk overleg op 7 mei jl. besproken. In dit overleg hebben we overeenstemming bereikt over de gezamenlijke richting en de stappen die nu nodig zijn. We vinden het belangrijk dat er draagvlak is voor de richting van de Veranderstrategie en halen graag aanbevelingen op uit de praktijk over wat er nodig is om de acties in gezamenlijkheid uit te voeren. Daarom starten we vanaf vandaag tot 9 juni a.s. een periode

waarin we onze achterbanen en leden, proeftuinen/regio's en ervaringsdeskundigen consulteren."

M.a.w. Uit de internetconsultatie bleek al dat ze de afgelopen 5 jaar vele afspraken, overeenkomsten en convenanten hebben gesloten die geleid hebben tot het wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet. Hierop hebben meer dan 500 particulieren en organisaties negatief gereageerd, en onlangs hebben de Ketenpartners onderling alweer bepaald, wat de volgende stappen zijn op deze heilloze weg en wederom geen (vertegenwoordigers van) ouders en jongeren aanwezig. Het is volgens mij tijd om duidelijk te laten horen dat deze praktijk (van het maken van domme afspraken in schimmige achterkamertjes) MOET stoppen.

Simpele melding: grote gevolgen!

Voor veel gezinnen begint het onverwacht: een melding bij Veilig Thuis. Wat bedoeld is als bescherming, kan in de praktijk uitgroeien tot een ingrijpend traject met grote gevolgen voor ouders, grootouders en kinderen.

Hoewel het systeem is ingericht om veiligheid te waarborgen, laten recente rapporten zien dat de uitvoering onder druk staat. Volgens de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd krijgen kinderen soms niet de hulp die zij nodig hebben, of pas veel te laat. In sommige gevallen is er zelfs onvoldoende zicht op hun veiligheid.

Ook blijkt dat structurele problemen, zoals personeelstekorten en gebrekkige samenwerking, al langere tijd spelen en nog steeds niet zijn opgelost. Hierdoor ontstaan wachtlijsten en krijgen gezinnen niet altijd de ondersteuning die nodig is op het juiste moment. Voor gezinnen betekent dit vaak onzekerheid, spanning en het gevoel niet gehoord

te worden. Juist daarom is het essentieel dat meldingen zorgvuldig worden behandeld, dat feiten worden gecontroleerd en dat er ruimte is voor wederhoor. Want ingrijpen zonder volledig beeld kan onbedoeld schade veroorzaken. Het beschermen van kinderen en het recht doen aan gezinnen hoort hand in hand te gaan. Alleen met zorgvuldigheid, transparantie en echte aandacht voor alle betrokkenen kan vertrouwen worden opgebouwd.

Bovenstaande argumenten voor "niet perfecte" ondersteuning/hulp ("wisselende hulpverleners of zelfs tijdelijk geen vaste jeugdbeschermers" - "in sommige gevallen onvoldoende zicht op de veiligheid" zijn de officiële argu-

menten van Ketenpartners/de inspectie. Terwijl het vaak vooral ook fout gaat omdat de Ketenpartners weigeren om adequaat feitenonderzoek te verrichten. Andere problemen zijn de decentralisatie en het verdienmodel van de ketenpartners.

Daarnaast blijkt uit ervaringen van ouders waar Stichting KOG mee gesproken heeft dat een onjuiste of onterechte melding juist gezinsproblemen kan veroorzaken die er daarvoor helemaal niet waren. Waar er eerst rust en stabiliteit was, kwam na de melding spanning, onzekerheid en conflict binnen het gezin. Het zette alles op scherp en zorgde ervoor dat de situatie juist verslechterde. Vooraf waren er geen problemen en als hulp voor het betreffende kind nodig was geweest, hadden de ouders die zelf ingeschakeld. Maar door de melding ontstond er juist wantrouwen en onrust, waardoor passende hulp verder uit beeld raakte.

Dat laat zien hoe groot de impact van een melding kan zijn wanneer deze niet zorgvuldig wordt onderzocht of gebaseerd is op onjuiste informatie. Daarom is het zo belangrijk dat feiten goed worden gecontroleerd en dat er oog blijft voor wat een gezin werkelijk nodig heeft.

Het komt zelfs voor dat Veilig Thuis en/of de Raad voor de kinderbescherming hun mening door drukken (bijvoorbeeld een OTS) terwijl het gezin zelf al hulp heeft ingeschakeld.

Stichting KOG staat naast ouders, grootouders en kinderen die vastlopen in deze processen. Met kennis, ervaring en betrokkenheid helpt de stichting om duidelijkheid te krijgen en de juiste stappen te zetten.

Bronnen:

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd – rapporten en signalen over structurele problemen in de jeugdzorg
RTL Nieuws – artikel over inspectie: hulp komt soms te laat of onvoldoende
Jeugdzorg Nederland – bevestigt problemen zoals wachtlijsten en gebrek aan jeugdbeschermers

Uitzending Pointer

Op 16 april j.l. heeft Pointer een uitzending gewijd aan intiem terreur inzake scheidingen. Dit werd jarenlang gezien als vechtscheidingen terwijl feitelijk sprake kan zijn van huiselijk geweld in de vorm van intiem terreur.

Het gevolg hiervan was dat veelal werd aangedrongen op gezamenlijk gezag, samenwerken en mediation. Dat zijn niet de juiste beslissingen geweest, erkent een rechter. De Raad van de Kinderbescherming noemt het in de uitzending pijnlijk dat in het verleden bij hen te weinig kennis was over deze vorm van huiselijk geweld.

Reactie van Gerda in "t Veld:

Op 16-04-2026 bood Susan Tempel, persrechter, in het KRO/NCRV programma van Pointer excuses aan voor de onjuist gemotiveerde beslissingen over kinderlevens, omgangsregelingen en uithuisplaatsingen. Zij erkende dat tot dan toe was gewerkt op grond van onvoldoende kennis van zaken, met name de aard en omvang van over huiselijk geweld. Ik, als betrokken grootouder, zat recht op in mijn stoel. Eerst met blijdschap om de erken-

ning voor alle ouders en kinderen die hierdoor jarenlang getroffen zijn. Daarna ook met respect, waardering zelfs, voor de professional die daar sprak over het recht van het kind op haar feitenkennis, en voortdurend onderzoek naar waarheid, evenwichtige weging van belangen. Sombereheid ook, vanwege de onvoorstelbaar grote aantallen kinderlevensjaren, geploeter van zorgouders, misnoedigheid van professionals die tot dan toe

vergeefs op haar rekenden, aan de bel trokken. Vervolgens twijfel: zou zij echt niet geweten hebben wat ouders, grootouders en kinderen al jaren hebben betoogd? Wat kennisinstituten, belangenorganisaties al jaren in de aandacht plaatsen, wat aan gezinnen onder toezicht van jeugdbescherming al jaren als professionele kwaliteitsstandaard wordt gepresenteerd? Het kinderrecht op een veilig thuis, op veilige omgang met beide ouders en verdere familie? Het recht op onderzoek en zorg van goede kwaliteit? Zou zij rechtsprekend echt niet geweten hebben wat al die betrokken ervaringsdeskundigen wel weten? Zou zij echt niet begrepen hebben wat het voor een ouder betekent om te moeten meewerken aan regelingen, die schade blijven veroorzaken, zelfs vergroten? Al jaren kennen we in ons land de uitdrukking "burgemeester in oorlogstijd". Dat gruwelijke dilemma hebben we overleefd en overwonnen. Daar zijn ook excuses voor gemaakt. Waar sprake was van verwijtbare schuld is die eerst ingelost. En er is daarna pas begrip

en vergeving op gevolgd. Een excuus op een TV-amusementsprogramma is te frivol om recht te doen aan de levenslange schade, die door deze uitspraken kan zijn veroorzaakt. Zou het daarbij blijven dan verhoogd dat zelfs de pijn. De veroorzaakte verliezen aan levensstandaard, waardigheid, gezondheid, sociaal contact, opleiding, inkomens, zelfs reputatie zijn daarvoor te zwaar. Dat stemt ook tot boosheid, verder verlies aan vertrouwen in de rechtsprekende overheid. Als grootouder wil ik die boosheid niet toelaten. Daarom doe ik iets. Ik heb als eerste stap ook zelf excuses gemaakt aan mijn kinderen en kleinkinderen onder toezicht. Ik werkte mee. Ik klim ook in de pen. Ik zoek verbinding. Deze excuses vragen om een reactie. Een algemene reactie waarin de zwaarte van de schade wordt benoemd, maar direct daarna ook de waardering voor deze stap van de kinderrechter, en voor de *metoo* bijdragen vanuit de hoek van de rechtspraak, de kindbescherming, de wetenschap, de rechtspraktijk. En nu dus verder...

het kan altijd nog gekker

Ongeoorloofd schoolverzuim

Een moeder vertelt ons het volgende: Haar zoon Pim heeft vaak heftige buikpijn. De huisarts doet verschillende onderzoeken en dat neemt tijd. Ondertussen wil de verzuimcoördinator dat Pim naar de schoolarts gaat. Dit gebeurt niet. Op aandringen van zijn moeder gaat Pim toch zo veel mogelijk naar school maar soms lukt het niet naar de les te gaan en strandt Pim op het toilet. De school laat daarop weten dat "een uur op het toilet zitten ook ongeoorloofd schoolverzuim is." De huisarts verwijst door naar de kinderarts.

De verzuimcoördinator weet dat Pim in afwachting is van een consult bij de kinderarts, maar doet desondanks een melding bij Veilig Thuis. Ze doet dit omdat de moeder geen medische informatie met school wil delen. De spe-

cialist ontdekt waar de buikpijn vandaan komt en geeft medicijnen. Pim is in een paar weken flink opgeknapt en gaat weer alle dagen naar school. De kinderarts verklaart dat de behandeling is aangeslagen en dat er geen

zorgen zijn over welzijn en veiligheid. Veilig Thuis gaat in discussie over de diagnose van de kinderarts en wil controleren of dit wel klopt. Als Pim al weer 6 maanden naar school gaat (en goede cijfers heeft) wordt de "casus Pim" toch doorgestuurd naar de Raad. De reden is dat Pim zonder OTS zijn diploma niet haalt.

Dan komt de zaak bij de rechter. De Raad stelt dat er te weinig gegevens zijn van informanten over hoe het nu met Pim gaat. Dat is gek want alle informanten zeggen eensluidend dat het prima gaat met Pim en dat er geen zorgen zijn. Er zijn wel gegevens van informanten corrigeert de advocaat van de moeder, maar geen negatieve informatie. Dat zal wel komen veronderstelt de rechter omdat moeder wel gedreigd zal hebben dat ze klachten zal indienen als men iets negatiefs zegt. De rechter spreekt een OTS uit! Moeder en Pim gaan in beroep.

Juris-prudentie

De “omstandigheden van het geval”?

Als er geen vaste gezinsvoogd is, is dat soms voor de rechter de reden om de ots niet te verlengen, maar soms wordt er wel verlengd. Zie bijvoorbeeld

RBROT:2025:493 (geen vaste jeugdbeschermer, dan geen verlenging) en RBNNE:2025:1043. Maar RBZWB:2025:5974 verlengt wel, voor drie maanden, omdat de hulpverlening wel gewoon is doorgegaan.

Schriftelijke aanwijzing

Bij een ots kan beperking contact niet met een schriftelijke aanwijzing. De GI moet hiervoor een verzoek doen aan de kinderrechter. SA vervallen verklaard: RBGEL:2025:300 en RBLIM:2025:3233.

Perspectiefbesluit

Kijkt u eerst in de uitspraak van de Hoge Raad van september 2023: HR:2023:1148. Rechter is het hierover niet eens. Wachten we tot er sprake is van eind aan het ouderlijk gezag, of bekijken we of dat terecht aan de horizon ligt?

Wat niet meer geldt, kan niet zomaar wel weer gelden.

Als een uithuisplaatsing is beëindigd, moet de kinderrecht zich uitspreken als de GI toch weer een uhp wil. Zie RBROT:2025:4212.

De gedragswetenschapper

Een gedragswetenschapper moet een minderjarige hebben onderzocht voor hij een verklaring mag afgeven. Zie GHARL:2025:3198.

Ongeschoold? onbevoegd? wel deskundig?

Steeds vaker verschijnen online advertenties waarin wordt gesuggereerd dat je zonder diploma aan de slag kunt in de jeugdzorg of het sociaal werk. Dat is een zorgwekkende ontwikkeling. Ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat professionals die met kinderen en gezinnen werken, beschikken over de juiste opleiding, kennis en vaardigheden. Werken in zorg en welzijn vraagt om deskundigheid, ervaring en een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Het gaat immers om kwetsbare situaties waarin de veiligheid en ontwikkeling van kinderen centraal staan.

Controleer daarom altijd zorgvuldig met welke organisatie u te maken heeft en of medewerkers daadwerkelijk gekwalificeerd zijn. Dat kunt u onder andere doen door: Te controleren of de professional staat ingeschreven in het Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Dit register bevat bevoegde jeugdzorg-professionals.

- Na te gaan of de organisatie is aangesloten bij een erkende brancheorganisatie zoals Jeugdzorg Nederland.
- Op de website van de organisatie te kijken naar diploma's, registraties en keurmerken van medewerkers.
- Rechtstreeks te vragen naar opleiding, werkervaring en eventuele BIG- of SKJ-registratie van de hulpverlener.
- Te controleren of de organisatie bekend is bij of samenwerkt met uw gemeente (gemeenten zijn verantwoordelijk voor jeugdzorg).

Twijfelt u? Neem dan contact op met uw gemeente of een onafhankelijke instantie voor advies.

De veiligheid en toekomst van kinderen mogen nooit afhankelijk zijn van onbevoegde of onvoldoende geschoolde begeleiding.

Een advocaat nodig?

Mocht u in de situatie komen dat u in conflict raakt met een jeugdzorgorganisatie en er komt een rechtszaak??? Dan hebt u een advocaat nodig. Soms vraagt een ouder

de advocaat die betrokken was bij de echtscheiding om ook bij een OTS zaak de ouder te vertegenwoordigen. Dat lijkt handig, want die advocaat kent u al en u de advocaat. Toch is dit geen verstandige zet! U bent veel beter af met een JEUGDRECHT-ADVOCaat. Deze kent alle problemen

die zich in de jeugdzorg voor kunnen doen en kan u goed adviseren en bijstaan. Een familierecht-advocaat geeft nog wel eens het advies: “Doe maar gewoon wat de Raad of Veilig Thuis zegt, dan komt het wel goed.” Dat blijkt echter in de praktijk nog wel eens tegen te vallen. Bij een eerste (dreigende) uit

huis plaatsing of verlies van het gezag kunt u kosteloos rechtshulp krijgen van een gespecialiseerde jeugdrechts-advocaat. Via de site van de VNJA (Vereniging van Jeugdrechts-Advocaten) vindt u de contactgegevens van deze gespecialiseerde jeugdrechts-advocaten. Beslist een aanrader!